

Folkehelsekunnskap - fra forskning til samskaping?

Kunnskapsmobilisering og systemtenkning i Program for folkehelsearbeid i kommunene

Heidi Bergsli
Nora Gotaas

Seniorforskere
By- og regionforskningsinstituttet NIBR – OsloMet

Folkehelsekonferansen 2022
Fra økende forskjeller til bærekraftig samfunn
Hamar 18 –19 oktober

Dag 1: 19.10 Parallellsesjon B1 - Gode eksempler på samfunnsplanlegging og systematisk folkehelsearbeid

1

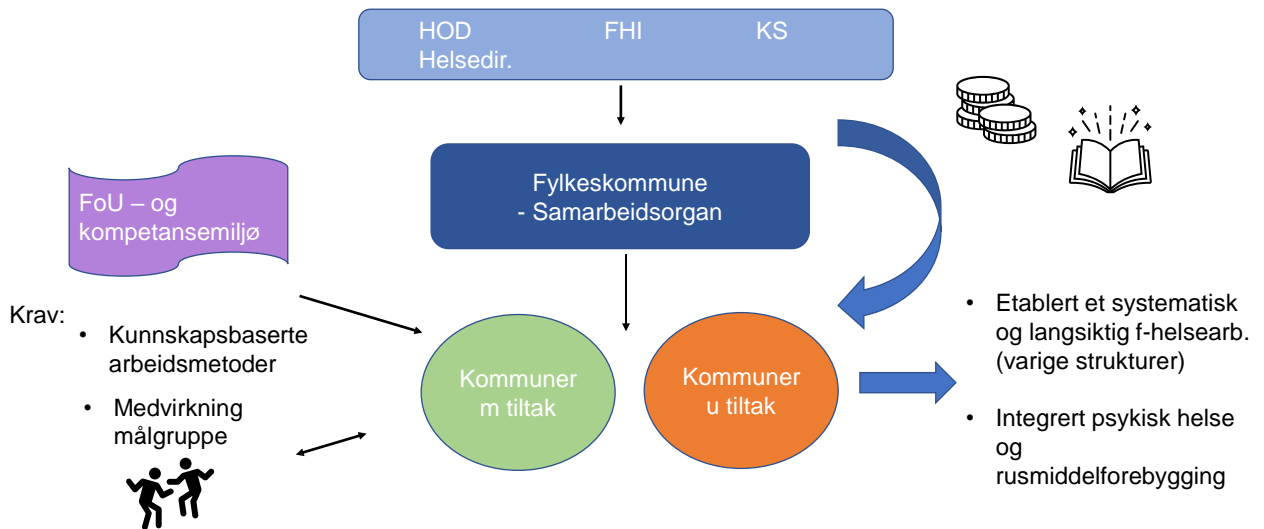
Våre spørsmål

- Hva slags verktøy er Program for folkehelsearbeid i kommunene?
- Hva slags kunnskapsmobilisering og systemtenkning representerer programmet?
- Treffer det kommunenes behov i folkehelsearbeidet?
- Hvilke spenningsforhold ser vi i programmets virkemidler for det systematiske folkehelsearbeidet?

2

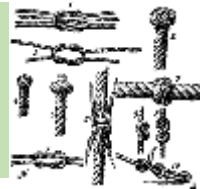
Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027

3

Kunnskapsmobilisering og systemtenkning (Haynes mfl. 2020)

Kunnskapsmobilisering - generere robust og nyttig kunnskap ut i samfunnet

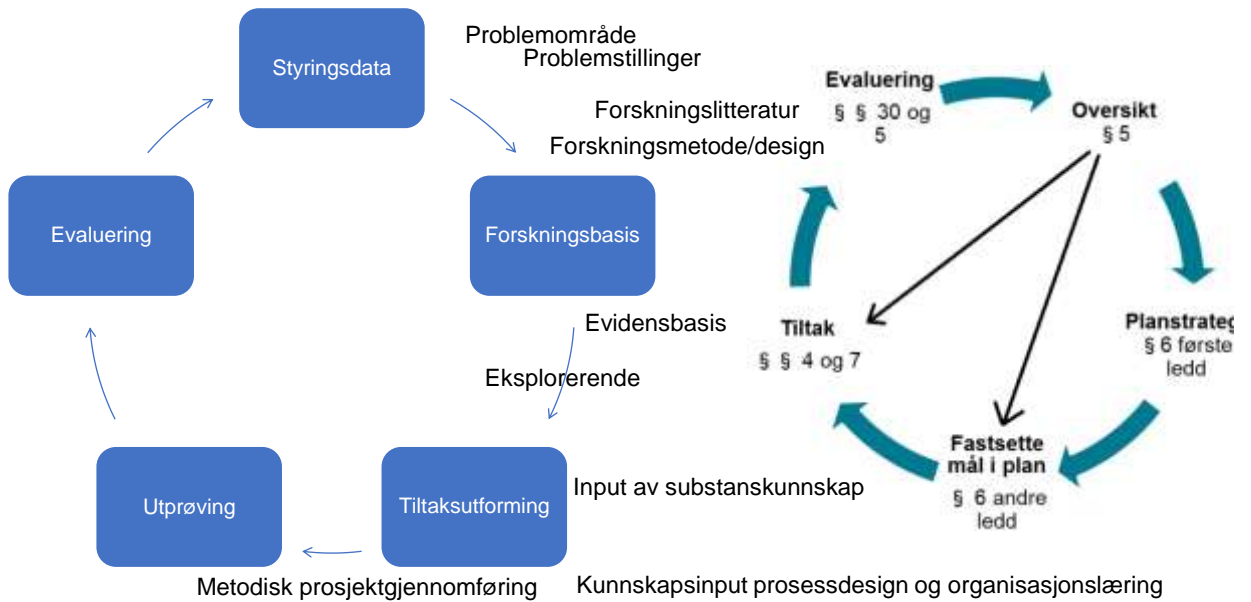
- Kunnskapen trekker på ulike kilder og deles i flere retninger
- Tilrettelegge for at den brukes inn på områder med størst mulig effekt

Systemtenkning - møte gjenstridige problemer i komplekse system

- Kunnskapsproduksjon blir meningsfull gjennom det sosiale - avhengig av systemer, prosesser og folk (f.eks. læring og utvikling av begrepsapparat)
- Politikk og praksis påvirkes av en miks av lokalt oversatt informasjon, idéer og verdier fra ulike kilder

4

Systematisk prosjektgjennomføring

5

Kommunenenes erfaringer

- *Forsinket*: **Medvirking/samskaping**
- *Unikt og verdsatt*: **Lange tiltaksperioder og samarbeid FoU-kompetansemiljø**
- *Utfordrende*: **Forskningsbasis** (forskningsbasert kunnskap)
- *Vanskelig*: Treffe tiltak i et **utfordringshierarki**
- *Kinkig*: Blir folkehelsebegrepene **fyndord**?
- *Nyttig*: **Læringsnettverk** (erfaringsbasert kunnskap)
- *Krevende, men nyttig*: **Evaluering**
- *Skjevt*: Nytteverdi blant kommuner **med og uten tiltak**

6

Videre spørsmål:

- *Vekting:* Erfaringsbasert kunnskap - forskningsbasert kunnskap – nyskaping
- *Prioritering:* Kommuner uten tiltak

Kommunenes situasjon

- *Betingelser:* Få ressurser, turnover, økonomi
- *Konsekvenser for framtidig folkehelsearbeid:*

***Institusjonalisering av kompetanse som en
veldig viktig del av kunnskapsmobiliseringen***

?

